

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 776)
landbrugsministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

Bilag Journalnummer

Kontor

1 400.C.2-0

N.1

9. april 1999

Med henblik på møde i Folketingets Europaudvalg den 16. april 1999 fremsendes vedlagt Fødevareministeriets notat over
diverse sager på landbrugsområdet.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Folketingets Europaudvalg

2. afdeling, 1. kontor

Den 9. april 1999

LFM 0237

AKTUELT NOTAT

Diverse Sager på landbrugsområdet

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 92/117/EØF om beskyttelsesforanstaltninger over for specifikke zoonoser og specifikke zoonotiske agenser hos dyr og i animalske produkter for at forhindre levnedsmiddelbårne infektioner og forgiftninger

KOM (1999) 4

- Vedtagelse * (side 2)

2. Henstilling fra Kommissionen til Rådet om EF's deltagelse i forhandlingerne i FAO om revisionen af den internationale overenskomst om plantegenetiske ressourcer

SEK (1998) 2207

(A-punkt) (side 7)

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 79/373/EØF om handel med foderblandinger og 96/25/EF om omsætning af fodermidler

KOM (1998) 435

(A-punkt) * (side 10)

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 95/53/EF om principperne for tilrettelæggelse af offentlig kontrol på foderstofområdet

KOM (1999) 602

(A-punkt) * (side 12)

* Forslaget er baseret på artikel 100 A, hvorom der kan begæres afstemning.

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 92/117/EØF om beskyttelsesforanstaltninger over for specifikke zoonoser og specifikke zoonotiske agenser hos dyr og i animalske produkter for at forhindre levnedsmiddelbårne infektioner og forgiftninger

KOM (1999) 4

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (1999) 4 af 3. februar 1999 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 92/117/ EØF om beskyttelsesforanstaltninger over for specifikke zoonoser og specifikke zoonotiske agenser hos dyr og i animalske produkter for at forhindre levnedsmiddelbårne infektioner og forgiftninger (zoonosedirektivet). Forslaget er oversendt til Rådet den 9. februar 1999.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 100 A og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i artikel 189 B.

Et flertal af medlemslandene ønsker dog, at hjemmelen ændres til artikel 43.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen fremhæver, at Fællesskabet med zoonosedirektivet har truffet kontrolforanstaltninger til at forebygge og mindske forekomsten af zoonoser, der er til særlig fare for menneskers sundhed via levnedsmidler af animalsk oprindelse. Forslaget vedrører folkesundheden direkte og er fremlagt med henblik på at iværksætte en nødvendig grundlæggende revision af zoonosedirektivet i overensstemmelse med erfaringerne med og vigtigheden af at forebygge og bekæmpe zoonoser. En effektiv regulering af området forudsætter fortsat regulering på fællesskabsniveau.

Formål og indhold

Kommissionen skal ifølge zoonosedirektivet, som ændret ved direktiv 97/22/EF, forelægge Rådet en rapport om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til bekæmpelse og forebyggelse af zoonoser. Kommissionen fik pålagt denne forpligtelse,

efter at det stod klart, at der var behov for en revision af bestemmelserne i zoonosedirektivet. Samtidig var det nødvendigt at overveje, hvilke yderligere EU-foranstaltninger, der kunne sikre, at zoonoser ikke kan komme til at udgøre en trussel for folkesundheden.

En revision berører en række komplekse og vanskelige spørgsmål, og Rådet gav ved direktiv 97/22/EF Kommissionen 18 måneder til at fremsætte nye forslag. Samtidig forlængedes visse af de tidsfrister, der var fastsat til medlemsstaternes gennemførelse af bekæmpelsesprogrammer.

Kommissionen har siden haft en række konsultationer med de berørte parter. Det fremgår af disse konsultationer, at det er vanskeligt at fastsætte "holdbare" regler for bekæmpelse af zoonoser, og at der er behov for en grundig videnskabelig vurdering. Det var således ikke muligt at revidere zoonosedirektivet inden udløbet af den tidsfrist, der er fastsat ved direktiv 97/22/EF.

I afventning af den grundlæggende revision af zoonosedirektivet foreslås fristen for tredjelandes indsendelse af planer og for Kommissionens forelæggelse for Europa-Parlamentet og Rådet af forslag til nye bestemmelser forlænget.

Forslaget indebærer, at fristen for Kommissionens forelæggelse af den endelige rapport om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til bekæmpelse og forebyggelse af zoonoser, samt forslag til nye bestemmelser forlænges fra 1. november 1997 til 31. marts 2000.

Ligeledes foreslås fristen for tredjelandes indsendelse af planer forlænget fra 31. december 1998 til et år efter ikrafttrædelsen af de retsakter, der følger af de forslag, der skal ledsage Kommissionens endelige rapport om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til bekæmpelse og forebyggelse af zoonoser.

Endelig foreslås fristen for Rådets afgørelse om disse forslag forlænget fra 1. juni 1998 til 31. december 2000.

Der er desuden i KOM(1999) 4 indeholdt en foreløbig rapport om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til bekæmpelse og forebyggelse af zoonoser.

Rapporten lægger op til, at den grundlæggende revision af zoonosebekæmpelsen bl.a. skal omfatte: at der skal indføres nye bestemmelser om rapporteringssystemet for zoonoser, at der skal fastsættes forbedrede regler for bekæmpelse og udryddelse af salmonellose i fjerkræflokke, og at der skal oprettes et system til bekæmpelse af andre zoonoser end salmonellose, navnlig *Campylobacter* og cytotoxiske stammer af *E. Coli*.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

De dele af zoonosedirektivets bestemmelser, der skal gennemføres ved nationale love og administrative bestemmelser, indgår i bekendtgørelse nr. 149 af 2. marts 1998 om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og opdræt hertil.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

I forbindelse med høring af §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg er der fremkommet følgende bemærkninger til forslaget:

Landbrugsraadet beklager i betragtning af zoonosernes sygdomsmæssige og økonomiske betydning stærkt, at Kommissionen og medlemslandene ikke på et tidligere tidspunkt har søgt at sikre opnåelse af målsætningen i direktiv 92/117/EØF, og finder det på den baggrund utilfredsstillende med en yderligere udsættelse. Kommissionen burde på et langt tidligere tidspunkt have taget retslige skridt til at sikre gennemførelsen eller fremsat relevante forslag til ændringer. Det er stærkt konkurrenceforvridende for lande, der anvender betydelige ressourcer til zoonosebekæmpelse, at Kommissionen prioriterer området så lavt. Ved en yderligere udsættelse af fristerne er der risiko for, at flere medlemslande forholder sig passivt indtil år 2001 med en forværring af situationen til følge. Sagen illustrerer den uacceptable praksis i EU med fastsættelse af frister, som hverken institutionerne eller medlemslandene tager alvorligt.

Landbrugsraadet anfører videre, at Kommissionen på baggrund af de igangværende initiativer i medlemslandene hurtigst muligt bør danne sig et overblik over situationen og fremsætte relevante forslag med henblik på at få situationen under kontrol. I modsat fald må man frygte væsentlige problemer for det indre markedes funktion. En snarlig afklaring af EU's politik på området er desuden af afgørende betydning for forholdet til omverdenen. En hurtig indsats er nødvendig med hensyn til en løsning af problemstillingen mellem på den ene side hensynet til opretholdelse af fri samhandel inden for det indre marked og på den anden side hensynet til en sikring af situationen i de områder af EU med den bedste zoonosesituation, således at denne ikke undergraves som følge af indførsel af varer med zoonotisk smitte.

Landbrugsraadet anmoder om, at der fra dansk side i forbindelse med behandlingen af direktivet klart bliver givet udtryk for, at de lande, der har implementeret det oprindelige zoonosedirektiv og truffet de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre saneringer, bliver bemyndiget til at stille de nødvendige krav til produkter fra andre EU-lande eller tredjelande, hvor tilsvarende planer ikke er gennemført.

Landbrugsraadet finder, at hensynet til forebyggende at minimere antallet af humane sygdomstilfælde kræver, at der udarbejdes fællesskabsplaner for salmonellabekæmpelse for andet end fjerkræ, idet zoonosedirektivet i princippet omfatter alle relevante dyrearter, herunder svin og kvæg, hvis produkter også kan være årsag til humane sygdomstilfælde. Dette bør prioriteres først fremfor at udvide indsatsområdet til at omfatte *Campylobacter* og *E. Coli*.

Landbrugsraadet anfører, at intet tredjeland endnu har fremlagt en plan, jf. direktivets artikel 14, hvilket indebærer, at indførsel fra de pågældende tredjelande formelt burde stoppes. For EU-lande, som har forbedret eller er i færd med at forbedre situationen, skaber denne import risiko for spredning af zoonotisk agens, usikkerhed hos forbrugerne samt en urimelig forvridning af konkurrencen. Den foreslåede udskydelse af fristen til tidligst 1. januar 2002 er desuden en betydelig belastning for EU's troværdighed i forholdet til tredjelandene. Ansøgerlandene, som skal overtage "acquis communautaire" kan heller ikke undgå at miste respekt for EU's regler på dette vitale område, hvilket uundgåeligt danner præcedens og dermed belaster den videre udvikling.

Endvidere finder Landbrugsraadet, at der snarest bør gennemføres en videnskabelig evaluering af medlemsstaternes foranstaltninger til forebyggelse og behandling af zoonoser i forbindelse med beslutning 2119/98/EF om oprettelse af et net

til epidemiologisk overvågning af og kontrol med overførbare sygdomme. Der bør afholdes en EU-konference om zoonoseproblematikken med henblik på at skabe større offentlig forståelse for tiltag på området i EU. Kommissionen bør opfordres til at sikre prioriteringen af aspekterne vedrørende fødevarerikkerhed ved de kommende WTO-forhandlinger. En klar kontrolstrategi i EU vedrørende zoonoser er som udgangspunkt en nødvendig betingelse i så henseende for EU's internationale forhandlingsposition.

Landbrugsraadet finder det positivt, at man vil prioritere en øget indsats for at harmonisere rapporteringssystemet. Kommissionen bør dog opfordres til snarest at offentliggøre den foreliggende statistik på området, således at offentligheden har mulighed for at følge udviklingen og situationen i medlemslandene. Dette overblik vil samtidig være et væsentligt incitament for markeds kræfterne samt de erhvervs- og forbrugerinteresser, som påvirker produktions- og distributionsleddene.

Afslutningsvis finder Landbrugsraadet, at beskyttelsesniveauet mod zoonoser på den humane side vil blive udsat for forringelse, hvis ikke der skabes garanti i forhold til importerede varer.

Forbrugerrådet beklager tilsvarende, at Kommissionen endnu engang udsætter tidsfristen for både tredjelands indsendelse af planer og for Kommissionens forslag til nye bestemmelser til zoonosedirektivet til forelæggelse for Europa-Parlamentet og Rådet. Forbrugerrådet har stor forståelse for, at Kommissionen har haft og har en svær opgave at løse, men på den anden side har manglerne været kendt siden direktivets tilblivelse i 1992. Forbrugerrådet har derimod ikke forståelse for, at disse mangler retfærdiggør, at både medlemslande, der endnu ikke har implementeret det oprindelige direktiv samt tredjelande nu igen får en udsættelse for indsendelse af planer.

Forbrugerrådet finder, at det stiller forbrugere i de pågældende lande i en urimelig situation. Det berører også de danske forbrugere ved, at importerede produkter som æg og fjerkræ kan have et langt højere indhold af bl.a. salmonella end de tilsvarende danske produkter. De eksisterende regler for handel med disse produkter i EU og import fra tredjelande sikrer ikke de danske forbrugere oplysninger eller beskyttelse for dette forhold. I den sammenhæng ønsker Forbrugerrådet udarbejdet en handlingsplan for de initiativer, der måtte ligge bag bemærkningen: "I mellemtiden vil Kommissionen gøre, hvad den kan for at sørge for, at medlemsstaterne beskytter forbrugerne så godt som muligt med de for øjeblikket eksisterende midler."

Ligeledes ønsker Forbrugerrådet vurderet, hvorvidt salmonellaniveauet i danske fjerkræprodukter og æg som følge af den gennemførte salmonellahandlingsplan kan danne baggrund for at opnå en status i lighed med den svenske model.

FDB beklager, at en så vigtig sag forsinkes, men tager forslaget til efterretning og glæder sig i mellemtiden over, at der i Danmark er taget en række selvstændige initiativer på området.

Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet ønsker, at der inddrages repræsentanter for arbejdstagerne i den høring, der skal finde sted, når der skal foretages en grundlæggende revision af direktivet.

Økonomaforeningen har ingen kommentarer til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 24. marts 1999.

2. Henstilling fra Kommissionen til Rådet om EF's deltagelse i forhandlingerne i FAO om revisionen af den internationale overenskomst om plantegenetiske ressourcer

SEK (1998) 2207

Baggrund

Kommissionen har ved SEK(1998) 2207 af 13. januar 1999 fremsendt henstilling til Rådet om EU's deltagelse i forhandlingerne i FAO om revisionen af den internationale overenskomst om plantegenetiske ressourcer.

FAO's konference vedtog i 1983 en ikke retlig bindende mellemstatslig overenskomst som ramme for et globalt system for plantegenetiske ressourcer (PGR) med henblik på at sikre udnyttelse og bevaring af disse. Siden 1993 har man i FAO's Kommission for Genetiske Ressourcer for Fødevarer og Landbrug (CGRFA) arbejdet på at revidere overenskomsten således, at den harmonerer med Biodiversitetskonventionen (CBD).

Det næste møde i CGRFA afholdes den 19.- 23. april 1999.

De centrale punkter i forhandlingerne er spørgsmålene om overenskomstens rækkevidde, juridiske status, adgangen til PGR, benefit sharing (gensidige fordele), begrebet "Farmers Rights" og finansielle mekanismer.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen finder, at EU i betragtning af EU-lovgivningen på området bør deltage i forhandlingerne om revisionen af den internationale overenskomst.

Formål og indhold

I henstillingen til Rådet anbefaler Kommissionen, at Rådet giver Kommissionen bemyndigelse til på EU's vegne at deltage i forhandlingerne om revisionen af den internationale overenskomst om plantegenetiske ressourcer i overensstemmelse med de i henstillingen nævnte forhandlingsdirektiver.

Kommissionen vil føre forhandlingerne i samråd med et særligt udvalg, som Rådet udpeger til at yde bistand.

De foreslåede generelle forhandlingsdirektiver er meget brede og på linje med EU's hidtidige holdning om, at overenskomstens bestemmelser skal være i overensstemmelse med de relevante EU-forskrifter og internationale forpligtigelser, samt at overenskomsten har et indhold, der gør det muligt for EU at blive kontraherende part.

Under de specifikke forhandlingsdirektiver lægges der op til, at EU støtter, at overenskomsten revideres, så den harmonerer med Biodiversitetskonventionen. Ligeledes at man støtter bevarelse og bæredygtig udnyttelse af PGR i et multilateralt udvekslingsystem, der let giver adgang til PGR. Fordelene ved udnyttelsen af PGR skal fordeles ligeligt, og der nævnes specielt teknologioverførsel, opbygning af kapacitet, udveksling af oplysninger og finansiering. Mulighederne for at finde kilder til finansiering af gennemførelsen af den reviderede overenskomst skal desuden støttes.

Desuden lægges der op til at støtte realiseringen af begrebet "Farmers Rights" (landmændenes rettigheder) individuelt eller kollektivt.

Der lægges endvidere op til, at Fællesskabet støtter, at den reviderede overenskomst bliver en retlig bindende protokol til Biodiversitetskonventionen.

De plantegenetiske ressourcer er i FAO-sammenhæng underlagt blandet EU-kompetence, da området kun er delvist harmoniseret.

Status for forhandlingerne i CGRFA

Under forhandlingerne er der indføjet en liste over arter, som den reviderede overenskomst skal omfatte. Listen omfatter foreløbig få arter af betydning for den globale fødevarer sikkerhed.

Man er enige om, at det bærende princip for adgang til genetiske ressourcer er, at der skal være fri- men ikke nødvendigvis omkostningsfri - adgang til og eksportret for genetiske ressourcer med henblik på forædling og videnskabelig brug. Man er enige om at etablere et multilateralt samarbejde, der skal være gennemsigtigt, effektivt og ubureaukratisk.

Farmers Rights er et af de centrale spørgsmål i revisionen. Den seneste definition på Farmers Rights har peget på en række basale rettigheder for alverdens jordbrugere. Der tales om jordbrugets ret til udnyttelse af PGR, teknologi/forskning samt viden og forsikring af, og at traditionel viden ikke uretmæssigt patenteres eller plantenyhedsbeskyttes.

Benefit sharing (gensidige fordele) og finansielle mekanismer er tæt knyttet til spørgsmålet om adgang til PGR og Farmers Rights. Som specifikke benefits har der været nævnt adgang til erfaringsudveksling, træning, uddannelse, teknologioverførsel, opbygning af genbanker, internet-systemer m.v. Man er i princippet enige om en tilbageføring af økonomiske midler til u-lande og lande med økonomier under omstilling, som kompensati on for, at der bliver fri adgang til deres genetiske ressourcer i et multilateralt system.

Det forventes, at man på det næstkommende møde i CGRFA vil forsøge at få afklaret den juridiske status for den reviderede overenskomst. Enten som en videreførelse af overenskomsten med ikke retligt bindende status eller en vedtagelse af en juridisk bindende aftale i FAO-regi eller som en bindende protokol til Biodiversitetskonventionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om henstillingen.

Høring

Ved den seneste høring den 19. marts 1999 og ved tidligere høringer forud for forhandlingerne er der givet udtryk for følgende:

Sammenslutningen af Danske Sortsejere anfører, at bevaring af PGR er et globalt ansvar, at man bør fastholde princippet om den frie adgang til PGR, at man ikke kan tilslutte sig Farmers Rights som juridisk begreb samt at planteforædling, teknologioverførsel og bevarelse af PGR er yderst vigtig i u-landene. Sidstnævnte bør finansieres indenfor den generelle u-landsbistand. Foreningen er stærk modstander af en royalty deling, afgift eller fond der baseres på genernes oprindelse. Der peges på, at det for u-landene vil være mere værdifuldt at få styrket eget forædlingsarbejde frem for at modtage et kontant bidrag fra en international fond. Endvidere udtrykker foreningen betænkelighed ved en binding udelukkende til Biodiversitetskonventionen.

De generelle landbrugsorganisationer finder, at en revideret overenskomst fortsat vil have stor betydning for den globale forsyning af landbrugs- og fødevarer, og derfor må have en binding til FAO. Foreningerne er betænkelige ved, at overenskomsten udelukkende bindes til Biodiversitetskonventionen. Foreningerne understreger desuden vigtigheden af bevaringen af PGR samt behovet for at støtte dette i u-landene. Endvidere ønsker man at fastholde princippet om den frie adgang til ressourcerne, og man kan ikke acceptere, at der i givet fald skal betales afgifter af anvendelse af plantegenetisk materiale til oprindelseslandet.

§2-udvalget (landbrug) har ikke haft yderligere bemærkninger til henstillingen.

Konsekvenser

Henstillingen forventes ikke umiddelbart at få økonomiske, administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Det kan dog ikke på nuværende tidspunkt udelukkes, at en revideret overenskomst kan få økonomiske, administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Beskyttelsesniveauet i Danmark forventes ikke berørt.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat om henstillingen den 19. marts 1999.

KOM(1998) 435

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (1998) 435 af 13. juli 1998 fremsat forslag om ændring af direktiv 79/373/EØF om handel med foderblandinger og 96/25/EF om omsætning af fodermidler. Forslaget er oversendt til Rådet den 14. juli 1998.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 100 A og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i artikel 189B.

Et flertal af medlemslandene ønsker dog, at hjemmelen ændres til artikel 43.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen finder, at anvendelsesområdet for direktiv 96/25/EF bør udvides således, at fodermidler, når de bringes i omsætning eller anvendes, ikke må udgøre nogen fare for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet.

Formål og indhold

Ifølge de gældende regler gælder listen over ingredienser (bl.a. proteinholdige produkter af pattedyrvæv som råvarer i foderblandinger til drøvtyggere, fæces, huder og planter, der efter høst er behandlet med plantebeskyttelsesmidler) som det er forbudt at anvende i foderblandinger, ikke for omsætningen mellem husdyrbrugere eller den direkte anvendelse af sådanne fodermidler. For at afhjælpe denne situation foreslås følgende tre ændringer:

- I direktiv 96/25/EF om omsætning af fodermidler foreslås indsat en bestemmelse om, at alle fodermidler kun må omsættes og anvendes, hvis de er af sund og sædvanlig handelskvalitet og ikke udgør nogen fare for dyrs eller menneskers sundhed. Det foreslås videre fastsat, at fodermidler heller ikke må udgøre nogen fare for miljøet.
- Tilsvarende foreslås bestemmelserne i henholdsvis direktiv 79/373/EØF om handel med fodermidler og listen over forbudte fodermidler udvidet, således at det også omfatter anvendelsen af fodermidler.

- For at lette kontrollen og øge klarheden stilles endvidere større krav om mærkning, som gør det lettere at efterspore fodermidlers oprindelse. I den forbindelse nævnes særlig ønsket om en lettere kontrol med animalsk affald og koordinationen af de veterinære retsakter og retsakterne om foder.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har afgivet en positiv udtalelse om forslaget den 16. december 1998.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg har den 28. januar 1999 udtalt, at de foreslåede ændringer af direktiverne er særdeles vigtige og stiller større kvalitetskrav til de fodermidler, husdyravlerne producerer og anvender direkte på egen bedrift.

Gældende dansk ret

Rådets direktiv 79/373/EØF om handel med foderblandinger og direktiv 96/25/EF om omsætning af fodermidler er gennemført ved bekendtgørelse om foderstoffer, jf. bekendtgørelse nr. 448 af 25. juni 1998, som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 961 af 16. december 1998.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. En vedtagelse af forslaget kan gennemføres ved bekendtgørelse.

En vedtagelse skønnes at højne beskyttelsesniveauet, da det dels giver mulighed for en bedre kontrol, dels udvider reglerne til også at gælde husdyrbrugernes omsætning og anvendelse af fodermidler.

De skærpede mærkningskrav vil medføre øgede omkostninger for erhvervet.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) har tilsluttet sig forslaget efter afklaring af en række kontrolspørgsmål.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget den 1. oktober 1998.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 95/53/EF om principperne for tilrettelæggelse af offentlig kontrol på foderstofområde

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (1998) 602 af 3. november 1998 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/53/EF om principperne for tilrettelæggelse af offentlig kontrol på foderstofområdet.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 100 A og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i artikel 189 B.

Et flertal af medlemslandene ønsker dog, at hjemmelen ændres til artikel 43.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen finder, at erfaringerne har vist, at de eksisterende kontrolforanstaltninger i direktiv 95/53/EF ikke er tilstrækkelige til at klare de kritiske situationer, der kræver hurtig indgriben fra myndighedernes side.

Formål og indhold

Siden direktiv 95/53/EF (kontroldirektivet) er blevet implementeret i maj 1998, har de i direktivet fastsatte kontrolparametre vist sig utilstrækkelige til at håndtere situationer, der kræver hurtig indgriben fra myndighedernes side.

Forslaget fastlægger mere præcise principper for gennemførelse af harmoniseret foderstofkontrol. Specielt præciseres reglerne for import af foderstoffer fra tredjelande.

Forslaget øger muligheden for beskyttelse af menneskers og dyrs helbred samt miljøet ved indsættelse af hjemmel til, at Kommissionen og medlemslandene kan føre øget kontrol med foderstoffer. Hvis der i specifikke sager er risiko for menneskers og dyrs helbred, skal kontrollen øges. Dette gælder også for kontrol med foderstoffer i tredjelande.

Forslaget øger Kommissionens muligheder for at fastlægge specifikke kontrolparametre ved anvendelse af beslutninger truffet i "Den Stående Komité for Foderstoffer".

Der indføres en ny artikel 9 a, hvorefter Kommissionen for egen regning og på eget initiativ eller på initiativ fra en medlemsstat kan foretage kontrol af foderstoffer på stedet i tredjelande til sikring af, at foderstofkontrollen i disse lande frembyder de fornødne garantier for eksport af foderstoffer til medlemsstaterne. Kommissionen kan anmode eksperter fra medlemsstaterne om at deltage i kontrollen.

Der indføres en ny artikel 9 b, der pålægger Kommissionen initiativpligt i tilfælde af konstatering af problemer med foderstoffer fra tredjelande, der kan give risiko for menneskers og dyrs helbred. Der indføres mulighed for udstedelse af importforbud eller fastsættelse af særlige importbetingelser.

Hvis der er tale om en nødsituation, kan Kommissionen handle i forhold til tredjelande uden forudgående accept fra medlemslandene. Foranstaltningerne skal efterfølgende forelægges medlemsstaterne til godkendelse.

Medlemslandene kan tilsvarende gennemføre nationale importbegrænsninger over for tredjelande, hvis det er nødvendigt for at afværge en risiko for dyrs og menneskers sundhed eller for miljøet, såfremt det pågældende medlemsland har

informeret Kommissionen om behovet for at gennemføre importbegrænsninger og Kommissionen ikke har reageret på denne henvendelse.

Som ny art. 15a, stk. 1, indsættes bestemmelser om, at Kommissionen bistået af eksperter fra medlemsstaterne og i samarbejde med de kompetente nationale myndigheder i en medlemsstat kan gennemføre en tilsvarende inspektion i denne medlemsstat, hvis det skønnes nødvendigt for at sikre, at medlemsstaten gennemfører den nationale foderstofkontrol efter retningslinierne i rådsdirektiv 95/53.

Den foreslåede bestemmelse giver ikke Kommissionen selvstændige kontrolbeføjelser i medlemsstaterne, men alene beføjelse til under og efter et inspektionsbesøg at påpege fejl og mangler ved kontrollen og til efter høring af Den Stående Foderstofkomité at vedtage de beslutninger, der er nødvendige for at afhjælpe de konstaterede fejl og mangler.

Medlemsstaterne skal yde Kommissionen og medlemsstaternes eksperter den bistand, der er nødvendig for gennemførelse af inspektionsbesøg.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har udtalt sig positivt om forslaget.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg har den 2. marts 1999 udtalt, at det også bør være muligt at træffe foranstaltninger mod en enkelt virksomhed fra et tredjeland.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved Lov om foderstoffer, jf. lovekendtgørelse nr. 422 af 15. maj 1996, og bekendtgørelse nr. 448 af 25. juni 1998 om foderstoffer med senere ændringer.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, og forslaget i sig selv har ingen statsfinansielle konsekvenser. Der kan derimod opstå finansielle konsekvenser som følge af EU-påbud om udførelse af særlige kontrolforanstaltninger på baggrund af indtruffet risiko for menneskers og dyrs helbred samt miljøet.

Forslaget i sig selv har ingen økonomiske konsekvenser for borgerne. Der kan dog opstå økonomiske konsekvenser for importører som følge af importforbud eller restriktioner for import.

Forslagets vedtagelse hæver beskyttelsesniveauet på det miljø- og sundhedsmæssige område i Danmark og i EU.

Høring

§2-udvalget (landbrug) har støttet forslaget, idet Landbrugsraadet har peget på behovet for passende tid til at gennemføre forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er oversendt den 23. december 1998.

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 15. januar 1999, jf. aktuelt notat af den 11. januar 1999.

